

30.6.2021

Kansalliskielistrategian ohjausryhmän kokous / Möte i styrgruppen för nationalspråksstrategin

Aika / Tid	22.6.2021 klo/kl. 15.00–16.30
Paikka / Plats	Teams
Osallistujat / Deltagare	Anna-Maja Henriksson (varapj/vice ordf.), Henrik Haapajarvi (varapj/vice ordf.), Jussi Saramo, Johanna Sumuvuori (Pekka Haaviston varajäseneä/Pekka Haavistos suppleant), Tuomo Puumala (Antti Kurvisen varajäseneä/Antti Kurvinens suppleant), Ulla-Maija Forsberg, Kjell Skoglund, Christina Gestrin, Anni Koivisto, Susanna Rajala, Michaela Slotte (Niclas Slotten sijaisena/ Niclas Slottes ersättare), Ulf Stenman (Minna Karhusen sijaisena/Minna Karhunens ersättare), Sanna Vahtivuori-Hänninen, Markku Mölläri, Krista Sirén, Corinna Tammenmaa, Maria Soininen, Anna Kiiskinen (sihteeri/sekreterare), Helmi Soininvaara (sihteeri/sekreterare)
Estyneet / Frånvarande	Pekka Haavisto, Antti Kurvinen, Minna Karhunen, Merja Ylä-Anttila, Niclas Slotte, Krista Sirén

Kokouspöytäkirja/Mötesprotokoll

1 Kokouksen avaus / Mötet öppnas

Ohjausryhmän ensimmäinen varapuheenjohtaja oikeusministeri Anna-Maja Henriksson toimi kokouksen puheenjohtajana ohjausryhmän puheenjohtajan pääministeri Sanna Marinin ollessa estynyt. Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 15.05.

Puheenjohtaja totesi muutokset ohjausryhmän kokoonpanossa: Ministeri Annika Saarikon siirryttyä valtiovarainministeriksi hänen tilalleen on nimetty tiede- ja kulttuuriministeri Antti Kurvinen. Ministeri Kurvista edusti kokouksessa valtiosihteeri Tuomo Puumala. Olli-Pekka Heinosen paikan ohjausryhmän pysyvänä asiantuntijana on ottanut Susanna Rajala. /

Styrgruppens första vice ordförande justitieminister Anna-Maja Henriksson var ordförande för mötet eftersom styrgruppens ordförande statsminister Sanna Marin var förhindrad.

Ordföranden öppnade mötet kl. 15.05.

Ordföranden konstaterade ändringarna i styrgruppens sammansättning. Efter att minister Annika Saarikko utnämns till finansminister har hon ersatts av forsknings- och kulturminister Antti Kurvinen. Minister Kurvinen företräddes vid mötet av statssekreterare Tuomo Puumala. Susanna Rajala har utsetts till permanent sakkunnig i styrgruppen i stället för Olli-Pekka Heinonen.

- 2 Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (liite 1) / Godkännandet av protokollet från senaste mötet (bilaga 1)

Ohjausryhmän edellisen kokouksen 18.5.2021 pöytäkirja hyväksyttiin. / Protokollet från styrgruppens senaste möte 18.5.2021 godkändes.

- 3 Kuuleminen kansalliskielten asemasta ja kielellisten oikeuksien käytännön toimivuudesta. / Hörande om nationalspråkens ställning och hur de språkliga rättigheterna fungerar i praktiken.

Edellisessä kokouksessa päätettiin kuulla ohjausryhmän ulkopuolisia näkemyksiä kansalliskielten asemasta ja kielellisten oikeuksien käytännön toimivuudesta.

Ohjausryhmä kuuli entistä pääministeriä ja Svenska nu -verkoston delegaation puheenjohtajaa Paavo Lipposta aiheesta: Kaksikielisyyden ja ruotsin kielen taidon hyödyt yksilöille ja yhteiskunnalle.

Paavo Lipponen painotti puheenvuorossaan erityisesti koulutuksen merkitystä ja esitti huolen ruotsin kielen puutteellisista taidoista suomenkielisen nuorison keskuudessa. Vuonna 2016 tuli voimaan opetussuunnitelman muutos, jonka ansiosta ruotsin opiskelu aloitetaan viimeistään kuudennella luokalla. Samalla ruotsin opetuksen viikkotuntimääriä pienennettiin yläkoulussa kahdella tunnilla, minkä seurauksena opetuksen aikaresurssit eivät riitä ruotsin kielen kunnolliseen oppimiseen.

Lipponen huomautti, että nykyisellä hallituskoalitiolla olisi mahdollisuus muuttaa tilannetta, sillä hallitusohjelma sisältää kirjauksen toisen kotimaisen kielen opetuksen vahvistamisesta. Lipponen korosti, että aikaresurssit ruotsin kielen opetuksessa olisi korjattava ja samalla varmistettava ruotsin opettajien riittävä osaaminen. Lipposen mukaan mahdollisuuksien ikkuna on nyt auki, ja se tulisi hyödyntää ruotsin opetuksen uudistamiseksi. Ruotsin opetuksen yhteydessä tulisi tutustuttaa oppilaita myös Pohjoismaiden historiaan, kulttuuriin ja yhteiskuntiin. Svenska nu -verkosto on ehdottanut ruotsin ylioppilaskokeen arvosanan huomioimista korkeakoulujen pääsykokeissa. Ruotsin opetuksen houkuttelevuutta tulisi lisätä ja opiskeluun voitaisiin motivoida esimerkiksi opiskelu- ja työmahdollisuuksia esittelemällä sekä kouluvierailuilla.

Koska uuden kansalliskielistrategian valmistelu on edennyt hyvin, Lipponen esitti ehdotuksena, että strategian valmistelu kytketään hallitusohjelmassa olevaan hankkeeseen toisen kotimaisen kielen opetuksen vahvistamisesta. Tavoitteena tulee olla ruotsin kielen opetuksen uudistaminen.

Christina Gestrin (Folktinget) piti Lipposen esittelemiä ehdotuksia hyvinä ja kannatti niiden huomioimista kansalliskielistrategian valmistelussa. Ruotsin opetuksen vahvistamisen tulisi olla kansalliskielistrategian tärkein tavoite. Gestrin piti huolestuttavana, että ruotsin opetuksen aikaistaminen on tapahtunut opetustuntien kustannuksella. Gestrin muistutti, että ruotsin opetusta olisi vahvistettava myös ammattikouluissa, ei vain lukioissa.

Anni Koiviston (Saamelaiskäräjät) mukaan Lipposen ehdotukset sopisivat myös saamen kielten tilanteeseen. Koivisto muistutti saamenkielisten huomioimisesta kansalliskielistrategian toimenpiteissä, jotta ne eivät sulkisi saamen kieliä ulos. Toisaalta saamelaiset asuvat neljän valtion alueella, jolloin ruotsilla voi olla myös saamelaisille tärkeä asema yhteisenä kielenä.

Paavo Lipponen totesi, että saamen kielten eteen tulisi toimia, jotta oikeudet toteutuisivat. Lipponen painotti edelleen, että tietyissä opinnoissa olisi perusteltua saada pääsykokeissa lisäpisteitä ruotsin ylioppilaskokeesta.

Puheenjohtaja totesi, että oikeusministeriössä käsitellään parhaillaan monia saamelaisia koskevia asioita, kuten saamelaiskäräjälain uudistamista ja kielipoliittista ohjelmaa.

Ohjausryhmä kuuli Marimekon hallituksen puheenjohtaja Mika Ihamuotilaa aiheesta: Miten suomalainen elinkeinoelämä hyötyy kaksikielisyydestä ja ruotsin kielen osaamisesta?

Ihamuotila puhui yritysjohtajan näkökulmasta käsin ruotsin kielen merkityksestä elinkeinoelämässä. Ihamuotila nosti puheenvuorossaan esiin neljä näkökulmaa: 1) ruotsin kielen tarve yritysmaailmassa, 2) Ruotsin markkinoiden merkitys, 3) pohjoismainen yhteistyö ja 4) ratkaisujatuksia ja ehdotuksia.

- 1) Suomessa ja Pohjoismaissa ruotsia käytetään paljon elinkeinoelämässä ja Suomessa on paljon suuria yrityksiä ja pankkeja, joissa asioita ei saa hoidettua ilman ruotsin kieltä. On tärkeää kyetä työskentelemään ruotsiksi ruotsinkielisten asiakkaiden ja kollegoiden kanssa. Ruotsia osaamalla antaa viestin, että ottaa ruotsin kielen ja pohjoismaisen yhteistyön tosissaan. Sujuvan ruotsin puhuminen on myös lähes välttämätöntä verkostoitumisen kannalta. Ruotsissa ruotsin osaaminen voi mahdollistaa toiminnan laajentamisen yksityiseltä sektorilta yhteistyöhön julkisen sektorin kanssa.

- 2) Ruotsin markkina on edelleen Suomelle erittäin tärkeä, vaikka sen suhteellinen asema on pienentynyt. Ruotsin kieli antaa ison etulyöntiaseman viennissä Ruotsiin.
- 3) Pohjoismainen yhteistyö on jäänyt lähinnä poliittiselle tasolle, ja siinäkin käytetään yhä useammin englantia. Pohjoismainen yhteistyö ei kata elinkeinoelämää samalla tavalla kuin poliittinen yhteistyö ja verrattuna esimerkiksi EU:ssa tai Aasian ja USA:n markkinoilla tehtävään yhteistyöhön se ei ole yrityssectorille yhtä hyödyllistä.
- 4) Motivaation kasvattaminen ruotsin kieltä kohtaan on keskeistä. Erityisesti suomenkielisellä nuorisolla on toisinaan negatiivinen suhtautuminen ruotsin opiskelua kohtaan, mikä osoittaa epäonnistumisen ruotsin kielen hyödyistä viestimisessä. Motivaatio ajaa kaikkea – pitäisi siis löytää tapa puhutella nuoria sen kautta, millaisia mahdollisuuksia ruotsin osaaminen heille avaa. Lisäksi tulisi vahvistaa taitoa puhua ruotsia. Yrityksmaailmassa on paljon tärkeämpää uskaltaa avata suunsa kuin osata kirjoittaa pitkiä ja monimutkaisia tekstejä. Yritysjohdajan näkökulmasta ruotsin opetuksessa pitäisikin panostaa suulliseen osaamiseen mieluummin kuin kielioppiin. Puhumisen opettelu voisi olla nuorille myös motivoivampaa.

Puheenjohtaja kommentoi, että vastaava haaste koskee myös suomen opiskelijoita ruotsinkielisissä kouluissa: suomen puhumisen opettelu on vaikeinta.

Kjell Skoglund (suomalais-ruotsalainen kauppakamari) kysyi, ymmärretäänkö elinkeinoelämässä ruotsin kielen taidon merkitys, vai tyydytäänkö puhumaan englantia.

Ihamuotilan mukaan lähes kaikki suomenkieliset yritykset ja johtajat käyttävät nykyään englantia, kun tekevät yhteistyötä ruotsalaisten kanssa tai myyvät ruotsalaisille jotain. Yrityksmaailmassa ymmärretään kyllä ruotsin osaamisen hyöty, mutta englantia käytetään silti paljon, koska ruotsia ei osata puhua riittävän sujuvasti.

Paavo Lipponen totesi, että Ihamuotilan kuvaus vastaa hänen omia kokemuksia. Motivaation merkitys on tärkeä ja siinä on suurin haaste. Lipponen kysyi, olisiko yritysmaailma valmis osallistumaan ruotsin kielen ohjelmaan, jolla motivoitaisiin oppilaita ja muita ihmisiä oppimaan ruotsia.

Ihamuotila vastasi, että yrityksille ensisijaista on rekrytoida mahdollisimman hyviä työntekijöitä, joilla on hyvät kielitaidot. Sujuvan englannin osaaminen on nykyään yritysmaailmassa kaikkein tärkeintä. Yritysten ja yritysjohtajien rooli voisi olla motivoida ja kertoa julkisesti ruotsin osaamisen tärkeydestä, mutta yrityksillä ei valitettavasti ole aikaa eikä mahdollisuutta järjestää opetusta ja korjata itse ongelmaa.

Åbo Akademin tutkija Marina Lindell esitteli ohjausryhmälle Kielibarometrin 2020 tuloksia. Kielibarometri on oikeusministeriön joka neljäs vuosi teettämä tutkimus, joka havainnollistaa kielellistä tilannetta maan kaksikielisissä kunnissa. Kielibarometrin avulla selvitetään muun muassa sitä, miten kaksikielisten kuntien suomen- ja ruotsinkieliset vähemmistöt kokevat julkisten palvelujen saatavuuden paikallisella vähemmistökielellä.

Christina Gestrinin (Folktinget) mukaan esitys vastaa Folktingetin kokemuksia siitä, kuinka ruotsinkieliset ovat kokeneet asioinnin tietyissä viranomaisissa, erityisesti turvallisuusviranomaisissa. Viranomaisissa ei ole riittävästi ruotsinkielistä henkilöstöä, ja erityisesti puute näkyy poliisissa, pelastustoimessa ja hätäkeskuksissa. Olisi tärkeää huolehtia resursseista ruotsinkielisissä hallintorakenteissa. Viranomaispalvelut toimivat, kun rakenteet ovat kunnossa. Tähän tulisi kiinnittää huomiota myös sote-uudistuksessa.

Ulf Stenman (Kuntaliitto) otti esiin asenteiden ja rakenteiden merkityksen. Myös Kuntaliitossa olisi tarve vahvistaa ruotsin kielen taitoa ja luoda ruotsinkielisiä rakenteita, ei vain tukeutua käännöksiin.

Puheenjohtaja painotti tarvetta laajalle yhteistyölle opetusministeriön kanssa ja oli samaa mieltä rakenteiden tärkeydestä pohdittaessa sote-uudistusta ja tulevia hyvinvointialueita.

Selonteot merkittiin pöytäkirjaan tiedoksi. /

Vid det föregående mötet beslöt man höra synpunkter utanför styrgruppen om nationalspråkens ställning och hur de språkliga rättigheterna fungerar i praktiken.

Styrgruppen hörde tidigare statsminister och ordföranden för Svenska nu -nätverkets delegation Paavo Lipponen om fördelarna med tvåspråkighet och kunskaper i svenska för individen och samhället.

I sitt anförande betonade Paavo Lipponen särskilt utbildningens betydelse och uttryckte oro över att finskspråkiga ungdomar inte har tillräckliga kunskaper i svenska. År 2016 trädde en ändring av läroplanen i kraft, vilket innebar att studier i svenska inleddes senast i sjätte klass. Samtidigt minskades antalet undervisningstimmar per vecka i svenska i högstadiet med två timmar, vilket innebär att tidsresurserna för undervisningen inte räcker till för att lära sig svenska på behörigt sätt.

Lipponen påpekade att den nuvarande regeringskoalitionen har möjlighet att ändra på situationen, eftersom regeringsprogrammet innehåller en skrivning om att undervisningen i det andra inhemska språket ska stärkas. Lipponen betonade att tidsresurserna i undervisningen i svenska bör korrigeras och att man samtidigt bör säkerställa tillräckliga

kunskaper hos lärare i svenska. Enligt Lipponen är fönstret för möjligheter nu öppet och det bör utnyttjas för att förnya undervisningen i svenska. I samband med undervisningen i svenska bör man också bekanta sig med de nordiska ländernas historia, kultur och samhälle. Nätverket Svenska nu har föreslagit att vitsordet för svenska i studentexamen ska beaktas i högskolornas inträdesprov. Undervisningen i svenska bör göras mer attraktiv och studierna kan motiveras till exempel genom presentationer av studie- och arbetsmöjligheter samt skolbesök.

Eftersom beredningen av den nya nationalspråksstrategin har framskridit väl föreslog Lipponen att beredningen av strategin kopplas till regeringsprogrammets projekt om att stärka undervisningen i det andra inhemska språket. Målet bör vara att förnya undervisningen i svenska.

Christina Gestrin (Folktinget) ansåg att de förslag som Lipponen presenterade var bra och understödde att de beaktas vid beredningen av nationalspråksstrategin. Stärkandet av undervisningen i svenska bör vara det viktigaste målet för nationalspråksstrategin. Gestrin ansåg det vara oroväckande att tidigareläggningen av undervisningen i svenska har skett på bekostnad av undervisningstimmarna. Gestrin påminde om att den undervisningen i svenska bör stärkas också i yrkesskolor, inte bara i gymnasier.

Enligt Anni Koivisto (Sametinget) lämpar sig Lipponens förslag också för situationen på samiska. Koivisto påminde om att de samiskspråkiga ska beaktas i nationalspråksstrategins åtgärder för att förhindra att de samiska språken utestängs. Å andra sidan bor samerna på fyra staters territorium, varvid svenska också kan ha en viktig ställning som gemensamt språk för samerna.

Paavo Lipponen konstaterade att åtgärder bör vidtas för att främja de samiska språken så att rättigheterna tillgodoses. Lipponen betonade vidare att det i vissa studier skulle vara motiverat att få extra poäng för svenskan i studentexamensprovet i inträdesproven.

Ordföranden konstaterade att justitieministeriet för närvarande behandlar ärenden som gäller samerna, bl.a. reformen av sametingslagen och det språkpolitiska programmet.

Styrgruppen hörde Markimekkos styrelseordförande Mika Ihamuotila om hur det finländska näringslivet drar nytta av tvåspråkighet och kunskaper i svenska.

Ur företagsledarens synvinkel talade Ihamuotila om det svenska språkets betydelse i näringslivet. I sitt anförande lyfte Ihamuotila fram fyra aspekter: 1) behovet av svenska i företagsvärlden, 2) betydelsen av den svenska marknaden, 3) det nordiska samarbetet och 4) lösningsidéer och förslag.

- 1) I Finland och de nordiska länderna används svenska i stor utsträckning i näringslivet, och i Finland finns det många stora företag och banker där ärenden inte kan skötas utan att kunna svenska. Det är viktigt att kunna arbeta på svenska med svenskspråkiga kunder och kolleger. Genom att behärska svenska signalerar man att man tar det svenska språket och det nordiska samarbetet på allvar. Att tala svenska flytande är också nästan nödvändigt med tanke på att skapa nätverk. I Sverige kan kunskaper i svenska göra det möjligt att utvidga verksamheten från den privata sektorn till samarbete med den offentliga sektorn.
- 2) Den svenska marknaden är fortfarande mycket viktig för Finland, även om dess relativa ställning har minskat. Svenska språket ger ett stort försprång i exporten till Sverige.
- 3) Det nordiska samarbetet har främst stannat på en politisk nivå, och också där används allt oftare engelska. Det nordiska samarbetet täcker inte näringslivet på samma sätt som det politiska samarbetet och jämfört med t.ex. samarbetet inom EU eller på marknaderna i Asien och USA är det inte lika nyttigt för företagssektorn.
- 4) Det är viktigt att öka motivationen för det svenska språket. I synnerhet finskspråkiga ungdomar har ibland en negativ inställning till studier i svenska, vilket visar att man misslyckats att kommunicera fördelarna med svenskan. Motivationen driver allt – man bör alltså hitta ett sätt att förmedla till de unga vilka möjligheter kunskaper i svenska öppnar för dem. Dessutom bör kunskaperna att tala svenska stärkas. I företagsvärlden är det mycket viktigare att våga öppna munnen än att kunna skriva långa och komplicerade texter. Ur företagsledarens synvinkel bör man i svenskundervisningen satsa på muntlig kompetens hellre än på grammatik. Att lära sig att tala kan också vara mer motiverande för de unga.

Ordföranden kommenterade att en motsvarande utmaning gäller de som studerar finska i svenskspråkiga skolor: det är svårast att lära sig att tala finska.

Kjell Skoglund (Finsk-svenska handelskammaren) frågade om man i näringslivet förstår betydelsen av kunskaper i svenska eller om man nöjer sig med att tala engelska.

Enligt Ihamuotila använder nästan alla finskspråkiga företag och företagsledare numera engelska när de samarbetar med svenskar eller säljer något till Sverige. I företagsvärlden förstår man fördelarna med kunskaper i svenska, men engelska används ändå mycket, eftersom man inte kan tala svenska tillräckligt flytande.

Paavo Lipponen konstaterade att Ihamuotilas beskrivning motsvarar hans egen erfarenhet. Motivationens betydelse är viktig och är den största utmaningen. Lipponen frågade om företagsvärlden är beredd att delta i ett program om svenskan som ska motivera elever och andra människor att lära sig svenska.

Ihamuotila svarade att det primära för företagen är att rekrytera så bra arbetstagare som möjligt med goda språkkunskaper. Flytande kunskaper i engelska är nuförtiden viktigast i företagsvärlden. Företagens och företagsledarnas roll kan vara att motivera och offentligt berätta om betydelsen att kunna svenska, men företagen har tyvärr inte tid eller möjlighet att ordna undervisning och själva lösa problemet.

Åbo Akademis forskare Marina Lindell presenterade resultaten av Språkbarometern 2020 för styrgruppen. Språkbarometern är en undersökning som justitieministeriet låter göra vart fjärde år och som åskådliggör den språkliga situationen i landets tvåspråkiga kommuner. Med hjälp av språkbarometern utreds bland annat hur de finsk- och svenskspråkiga minoriteterna i tvåspråkiga kommuner upplever tillgången till offentliga tjänster på det lokala minoritetsspråket.

Enligt Christina Gestrin (Folktinget) motsvarade presentationen Folktingets erfarenheter av hur svenskspråkiga har upplevt situationen när de uträttar ärenden hos vissa myndigheter, särskilt hos säkerhetsmyndigheterna. Myndigheterna har inte tillräckligt med svenskspråkig personal, och bristen syns särskilt i polisen, räddningsväsendet och nödcentralerna. Det är viktigt att sörja för resurserna i de svenskspråkiga förvaltningsstrukturerna.

Myndighetstjänsterna fungerar när strukturerna är i skick. Detta bör beaktas också i social- och hälsovårdsreformen.

Ulf Stenman (Kommunförbundet) lyfte fram attitydernas och strukturernas betydelse. Också i Kommunförbundet finns det behov av att stärka kunskaperna i svenska och skapa svenskspråkiga strukturer, inte bara stödja sig på översättningar.

Ordföranden betonade behovet av ett omfattande samarbete med undervisningsministeriet och höll med om att strukturerna är viktiga i övervägandena gällande social- och hälsovårdsreformen och de framtida välfärdsområdena.

Redogörelserna antecknades i protokollet för kännedom.

4 Kielipoliittisen ohjelman esittely / Presentation av det språkpolitiska programmet

Oikeusministeriön hallitussihteeri Maria Soininen esitteli kielipoliittisen ohjelman lähtökohtia ja valmistelua kokousaineiston liitteenä olevan muistion pohjalta. Kielipoliittisessa ohjelmassa on

tarkoitus käsitellä muita Suomessa puhuttuja kieliä kuin kansalliskieliä, erityisesti saamen kieliä, romanikieltä, karjalan kieltä ja viittomakieliä. Ohjelman tavoitteena on vastata eri kieliryhmien osalta tunnistettuihin haasteisiin kuten kielten elinvoimaisuuteen, kielellisten oikeuksien toteutumiseen ja kielten käyttömahdollisuuksiin.

Anni Koivisto (Saamelaiskäräjät) kysyi, millaisia kielipoliittisen ohjelman tavoitteet ovat, kun esimerkiksi saamen kielen kohdalla tiedossa on paljon haasteita, joissa toivottaisiin nimenomaan valtion sitoutumista konkreettisiin toimenpiteisiin. Koivisto tiedusteli myös, millä tavalla eri kielet tulevat huomioiduiksi, kun eri kielten tilanteet ja oikeudelliset asemat ovat erilaisia. Miten esimerkiksi asiantuntijakuulemiset rakennetaan, jotta eri kieliryhmien tilanne huomioidaan?

Maria Soininen vastasi, että tavoitteena on löytää kieliä yhdistäviä tekijöitä, joita ovat esimerkiksi tietoisuuden lisääminen ja elvytystyö. Jokaisella kielellä on omat haasteensa, jotka tunnustetaan ohjelmassa erityisesti lasten kannalta. Ohjelman toimeenpanossa voidaan vielä konkreettisemmin huomioida eri kieliryhmien haasteet. Tarkoituksena on myös järjestää kuulemistilaisuus, johon kutsutaan kieliyhteisöjen jäseniä ja tutkijoita ja jossa eri kieliryhmien kokemia haasteita voidaan käsitellä.

Puheenjohtaja piti Anni Koiviston näkökohtia tärkeinä ja totesi, että jokainen kieli on erilainen ja on siksi tärkeää kuvata kunkin kielen haasteet. Ohjelman tavoitteena on edistää kaikkien kielten asemaa ja löytää toimenpiteet, joita kunkin kielen kohdalla tarvitaan.

Valtiosihteeri Johanna Sumuvuori kysyi, voisiko kielipoliittiseen ohjelman valmisteluun liittyviä asiantuntijoita kutsua ohjausryhmän kokoukseen kuultavaksi. Hän toivoi myös tarkennusta kielipoliittisen ohjelman ja kansalliskielistrategian aikatauluihin sekä kielipoliittisen ohjelman luonteeseen.

Corinna Tammenmaa (kielipoliittisen ohjelman valmisteluryhmän puheenjohtaja) totesi, että tarkoituksena on luoda strateginen ohjelma, jossa on vähemmän toimenpiteitä kuin kansalliskielistrategiassa. Työ on vasta aluillaan, eli tässä vaiheessa pohditaan vielä rajauksia.

Puheenjohtaja totesi, että selonteko ja keskustelu merkitään tiedoksi ja keskustelussa esiin tulleet kommentit ja näkemykset viedään kielipoliittisen ohjelman valmisteluryhmään. /

Justitieministeriets regeringssekreterare Maria Soininen presenterade utgångspunkterna för och beredningen av det språkpolitiska programmet utifrån den promemoria som bifogats

mötesmaterialet. Avsikten är att i det språkpolitiska programmet behandla andra språk som talas i Finland utöver nationalspråken, särskilt de samiska språken, romani, det karelska språket och teckenspråken. Målet med det språkpolitiska programmet är att för olika språkgrupper svara på identifierade utmaningar, såsom språkets livskraft, verkställigheten av språkliga rättigheter och möjligheterna att använda språken.

Anni Koivisto (Sametinget) frågade hurdana målen för det språkpolitiska programmet är, när man till exempel i fråga om samiskan känner till många utmaningar där man uttryckligen önskar att staten förbinder sig till konkreta åtgärder. Koivisto frågade också på vilket sätt de olika språken beaktas, eftersom de olika språken har olika situationer och rättslig ställning. Hur byggs till exempel sakkunnighöranden upp så att de olika språkgruppernas situationer beaktas?

Maria Soininen svarade att målet är att hitta faktorer som förenar språken, till exempel ökad medvetenhet och revitaliseringsarbete. Varje språk har sina egna utmaningar som i programmet identifieras särskilt ur barnens synvinkel. Vid genomförandet av programmet kan man ännu mer konkret beakta utmaningarna för de olika språkgrupperna. Avsikten är också att ordna ett hörande där språkgruppernas medlemmar och forskare bjuds in och där de utmaningar som de olika språkgrupperna står inför kan behandlas.

Ordföranden ansåg att Anni Koivistos synpunkter är viktiga och konstaterade att varje språk är annorlunda och att det därför är viktigt att beskriva utmaningarna för språken. Syftet med programmet är att främja alla språkens ställning och hitta de åtgärder som behövs för varje språk.

Statssekreterare Johanna Sumuvuori frågade om sakkunniga i anknytning till det språkpolitiska programmet kunde bjudas in för att höras på styrgruppens möten. Hon önskade även en precisering av tidtabellerna för det språkpolitiska programmet och nationalspråksstrategin samt av det språkpolitiska programmets karaktär.

Corinna Tammenmaa (ordförande för beredningsgruppen för det språkpolitiska programmet) konstaterade att avsikten är att skapa ett strategiskt program med färre åtgärder än i nationalspråksstrategin. Arbetet har precis inletts, vilket innebär att man i detta skede ännu överväger avgränsningar.

Ordföranden konstaterade att redogörelsen och diskussionen antecknas för kännedom och att de kommentarer och synpunkter som kommit fram under diskussionen förs till beredningsgruppen för det språkpolitiska programmet.

5 Muut asiat / Övriga ärenden

Ei muita asioita. / Inga övriga ärenden

6 Seuraava kokous / Nästa möte

Ohjausryhmän seuraava kokous järjestetään syksyllä. Ohjausryhmän sihteeristö palaa kokousaikaan ja käytännön järjestelyihin. /

Styrgruppens nästa möte ordnas på hösten. Styrgruppens sekretariat återkommer till mötestiden och de praktiska arrangemangen.

7 Kokouksen päättäminen / Mötet avslutas

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.40. / Ordföranden avslutade mötet kl. 16.40.

Anna-Maja Henriksson
Puheenjohtaja/
Ordförande

Anna Kiiskinen
Kokouksen sihteeri/
Mötessekreterare

